

S:t Petri och S:t Pauli dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 16:13–20.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Vi firar i dag apostlafest, S:t Petri och S:t Pauli dag. Därmed skänks oss möjligheten att utlägga och avgränsa det apostoliska ämbetets innebörd och betydelse för vår kristna existens. Det måste utläggas, därför att det är en Guds gåva att mottagas i tro. Det måste avgränsas, därför att som alla andra Guds gåvor det har missbrukats och vrängts till något ont. Det apostoliska ämbetet är alltså alldeles bestämt något särskilt, av Gud instiftat och givet, och därför är det alldeles bestämt icke vadhelst som beprisat som apostoliskt ämbete. Denna dubbelhet delar dagens ämne med alla kristna huvudbegrepp, och vårt ställningstagande för och emot är ett stycke av trons ständiga kamp, dess fasthållande vid Guds gåva och dess avvisande av den bedrägliga imitationen. Här om säger vi sammanfattningsvis:

- I. **det sanna apostoliska ämbetet är ett prediko-ämbete,**
- II. **det sanna apostoliska ämbetet är ett syndaförlåtelsens ämbete,**
- III. **det sanna apostoliska ämbetet är ett Andens verk.**

I. Det sanna apostoliska ämbetet är ett predikoämbete.

Redan verserna före dagens evangelium om det stora fiskafånget pekar på apostlämbetets allra innersta natur, när Jesus där säger, att han "måste förkunna evangelium om Guds rike, ty därtill har jag blivit utsänd. Och han predikade i synagogorna i Judeen." (Luk. 4:43 f.) Jesus är den av Gud sände predikanten, förkunnaren av evangelium, och som sådan uppträder han senare i dagens evangelium, där folkskarnorna tränger sig på för att "höra Guds ord". Det är till denna heliga tjänst, till sitt eget heliga predikoämbete, framsprunget av Faderns vilja, som Jesus kallar S:t Petrus med orden: "Härefter skall du fånga människor". Det är till samma Ordets heliga tjänst, som sedan apostlarna kallar sina efterföljare i den heliga

apostoliska efterföljden.

En sådan Ordets tjänare skall hålla sig stadigt vid det fasta Ordet, såsom han har fått lära det, så att han är mäktig både att förmana medelst den sunnda läran och att vederlägga dem som säga emot. (Tit. 1:9)

Så är det med all rätt, som den svenske reformatorn Olaus Petri säger, att predikan är prästens ämbete, liksom smida är smedens ämbete. Därmed uttalas ingen sidovördnad mot de heliga sakramenten, ty de är ju helt omslutna av predikan, utlagda av predikan. erbjudna åt tron genom predikan. Utan predikan nedsjunker de till mänskliga ceremonier, till fromhetsövningar och liturgiska upptåg, och så är Ordets och sakramentens ämbete ett enda, icke två väsensskilda uppgifter.

Alltså är icke det sanna apostoliska ämbetet, det högheliga ämbetet, Jesus och apostlarnas ämbete, ett sådant ämbete, vars uppgift vore att framträda som en social eller politisk enhetsfaktor, att uttala sig i alla världsliga frågor, att inviga heliga oljor, att i sig rymma Andens gåvor att förmedlas genom vissa gester, att uppträda som de olika gestalter, som tilldrager sig denna världens uppmärksamhet. Det sanna ämbetet är blott och bart den föraktade predikans ämbete.

II. Det sanna apostoliska ämbetet är ett syndaförlåtelsens ämbete.

I dagens predikotext säger Jesus till S:t Petrus:

Och på denna klippa skall jag bygga min församling; och dödsrikets portar skola icke bliva henne övermäktiga. Jag skall giva dig himmelrikets nycklar: allt vad du binder på jorden, det skall vara bundet i himmelen; och allt vad du löser på jorden, det skall vara löst i himmelen.

Här uppenbaras predikans innehåll och gåva. Mot helvetets och dödsrikets makter, mot synden, döden och djävulen, träder Guds rike, som uppbyggs och betjänas av syndaförlåtelsens ämbete, av det ämbete, som i predikan uttalar den allmänna avlösningen

och i biktstolen den enskilda, som i dopets och altarets sakrament åt tron framräcker samma gåva. Så är det sanna apostoliska ämbetets alldeles avgörande kännetecken att med stor kraft, stor entydighet, stor klarhet kunna predika om hur ”*rättfärdighet från Gud uppenbaras nämligen*” i evangelium (Rom. 1:17), om hur Kristus ”*utgavs för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull*” (Rom. 4:25). Utan denna predikan om den tillräknade, förvärvade, främmande rättfärdigheten skapas ingen tro, frälsas icke själar, upprättas inte Guds rike, övervinnes icke dödsriket.

Så är det alldeles uppenbart, att vi endast avlyssnar en falsk imitation av det apostoliska ämbetet, när vi ingenting får höra om dessa avgörande, livsviktiga sanningar. När arvsyndens förbannelse förtigs, när åhörarna inte görs till förtappade och fördömda syndare, när i stället kyrkorummet fylls av tankar på själens mystiska uppstigande och gudomliggörelse, om besynnerliga och avvikande levnadssätt som klätterstegar in i gudomens djup, när allehanda sinnesvidgande knep tas i bruk, kan vi bara med Jesus säga: ”*Gå bort Satan, och stå mig icke i vägen*”. (Matt. 16:23)

III. Det sanna apostoliska ämbetet är ett Andens verk.

Jesus säger i dag till S:t Petrus: ”*Salig är du Simon Jonas’ son; ty kött och blod har icke uppenbarat detta för*

dig, utan min Fader, som är i himmelen”. Den det heliga ämbetets bekännelse, som är centrum för denna festdag och vår predikan, är Den Helig Andes verk, Faderns uppenbarelse, i motsats till kött och blod. Icke i S:t Petrus, icke i hans eventuellt ofördärvade natur, icke i hans härstamning från Abraham låg den kraft, som nedbryter dödsriket. Bara Guds ingripande, bara hans gudomliga gåva, som är bortom alla beräkningar, skapar det sanna apostoliska ämbetet. Så kan vi aldrig nå S:t Petri efterträdare genom att efterforska hans avkomlingar efter köttet, om så vore möjligt genom uppspårandet av judiska stamtavlor. Inte heller kan vi bygga på den köttsliga efterföljden från apostlarna, som om sanningens Ande bundits vid deras ben, deras gravvårdar, deras lärostolar.

Därför är det sanna apostoliska ämbetet endast bundet vid den rätta bekännelsen, som Gud verkar, var och när det behagar honom. Han flyttar ständigt ljusstaken. Han förkastar hela länder, folk och kyrkor för deras otacksamhets skull. Han har slagit apostoliska lärostolar över ända och låtit dem bli hemvist för de sällsammaste läror, för egenrättfärdighetens evangelium, för åkallan av dödens andar. Det öde, som blev Jerusalems, Antiokias och Roms, kan bli också vårt, den dag vi inte längre tar emot det sanna apostoliska ämbetet som predikoämbete, som syndaförlåtelsens ämbete, som Andens verk.

Amen.